2.2.2022 22/04.01.01/2022

Sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

HE 242/2021 vp

KT:n lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi sairausvakuutuslain, vuosilomalain 7 §:n ja merimiesten vuosilomalain 3 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT kiittää muutosesityksen nopeasta valmistelusta työmarkkinaosapuolten esityksen pohjalta.

KT kannattaa esitystä sairausvakuutuslain väliaikaisesta muuttamisesta, jonka mukaan tartuntatautipäivärahaa saisi jatkossa myös, ilman kunnan tai sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaavan lääkärin kirjoittamaa eritysmääräystä.

Tartuntatautipäivärahaan olisi oikeus, jos työntekijällä on luotettavasti todettu covid19- tartunta ja hän on siitä johtuen estynyt tekemästä ansiotyötään. Covid19-tartunnan ja työstä poissaolotarpeen toteaisi julkisessa tai yksityisessä terveydenhuollossa tai työterveydenhuollossa työskentelevä lääkäri.

KT kannattaa sitä, että todistuksen tartuntatautipäivärahaa varten voisi antaa kuka tahansa julkisen tai yksityisen puolen lääkäri eikä tätä oikeutta rajattaisi pelkästään työterveyshuoltoon. Koronaepidemian aiheuttamasta lisäkuormituksesta johtuen kunnilla on rajalliset mahdollisuudet tarjota nopeasti vastaanottoaikoja perusterveydenhuollossa. Siksi on hyvä, että mahdollisuus todistuksen antamiseen on kaikilla sektoreilla, myös yksityisissä terveyspalveluissa sekä työterveyshuollossa.

Covid19-tartunnan toteaminen edellyttää henkilön koronatartunnan toteamista laboratoriovarmistetun testituloksen (PCR- tai antigeenitesti) perusteella, joka on otettu palvelujärjestelmän toimiluvallisessa toimintayksikössä. KT kannattaa esitystä ja sitä, että kotitestitulos ei oikeuttaisi tartuntatautipäivärahaan.

Esityksen mukaan tartuntatautipäivärahan myöntämisen edellytyksenä lääkärin tulisi kirjoittaa todistus, josta ilmenee, että luotettavasti todetun covid-19-tartunnan vuoksi ansiotyöhön osallistuminen ei ole suositeltavaa tartunnan leviämisen riskin takia. Todistuksesta tulee ilmetä myös ajanjakso, jolla ansiotyöhön osallistuminen ei ole suositeltavaa. Lääkärintodistuksesta tulisi ilmetä, että se on tehty tartuntatautipäivärahan hakemista varten ja siinä tulisi ottaa kantaa poissaoloon taudin leviämisen kannalta. On hyvä huomata, että kaikissa tehtävissä tartunta ei välttämättä edellytä työstä poissaoloa esim. silloin, kun työtä on mahdollista tehdä etänä. Tällöin ansionmenetystä ei aiheudu eikä myöskään oikeutta tartuntatautipäivärahaan ole.

Lisäksi muutos koskisi myös alle 16-vuotiaan huoltajaa, jos lapsella on luotettavasti todettu covid-19-tartunta ja lapsen varhaiskasvatukseen tai oppilaitokseen menemineen ei ole suositeltavaa tartunnan leviämisen riskin takia, ja huoltaja on tämän vuoksi estynyt tekemästä ansiotyötään. Esityksen mukaan vastaava selvitys tulee myös

antaa alle 16-vuotiaan lapsen huoltajan tartuntatautipäivärahaa haettaessa lapsella luotettavasti todetun covid19-tartunnan vuoksi.

KT pitää hyvänä sitä, että tartuntapäivärahan saamisen edellytyksenä on tartunta eikä muutos koske koronavirukselle altistuneita työntekijöitä. Valitsevassa epidemiatilanteessa altistuneiden jäljittämistä ei pystytä enää toteuttamaan eikä altistuneita näin ollen pystytä luotettavasti toteamaan.

Kela maksaa tartuntatautipäivärahaa työntekijälle ansionmenetyksen korvaamiseksi. Työnantajalle tartuntatautipäiväraha maksetaan, jos työntekijälle maksetaan palkkaa tai sitä vastaavaa korvausta työstä poissaoloajalta. Hakijan tulisi esittää Kelalle selvitys ansionmenetyksestä samalla tavalla kuin tulee tehdä haettaessa tartuntatautipäivärahaa karanteeni- tai eristämispäätöksen perusteella.

Esitys ei muuta voimassa olevia säännöksiä ja entiset säännökset tartuntatautipäivärahaoikeudesta tartuntatautilain mukaisissa tilanteissa säilyisivät ennallaan.

Päivärahaetuuksien hakemista koskevat määräajat

KT kannattaa esitystä, että tartuntatautipäivärahan hakuaikaa pidennettäisiin kahdesta kuukaudesta kuuteen kuukauteen.

Pidempi kuuden kuukauden hakuaika koskisi myös tartuntatautilain mukaisten tartuntatautilääkärin tekemien määräysten ajalta myönnettävää tartuntatautipäivärahaa. Muutos on kannatettava, koska karanteeni- ja eristämispäätöksien antaminen on ruuhkautunut ja viivästynyt viikkoja. Siitä syystä kahden kuukauden hakuaika on ollut tässä tilanteessa liian lyhyt.

Muut muutokset

Hallituksen esityksessä esitetään sairausvakuutuslain lisäksi väliaikaisesti muutettavaksi vuosilomalain 7 §:ää ja merimiesten vuosilomalain 3 §:ää.

Vuosiloman ansainnassa työssäolon veroisena aikana siten pidettäisiin tähän muutokseen perustuvaa työstä poissaoloaikaa. Tämä esitys on perustelu ja linjassa muun olemassa olevan säännösten kanssa.

Voimaantulo

On hyvä, että muutos saadaan mahdollisimman nopeasti voimaan ja, että sairausvakuutuslain täytäntöönpanoasetusta sovellettaisiin, jos vakuutetun ansiotyöstä poissaolo on tartunnan vuoksi alkanut 1.1.2022 tai sen jälkeen.

KT pitää myös perusteltuna sitä, että ehdotetut säännökset ovat väliaikaisia eli ne olisivat voimassa 30.6.2022 saakka.

KUNTA- JA HYVINVOINTIALUETYÖNANTAJAT KT

Neuvottelupäällikkö Anna Kukka